

Plastyk

343204

Inna nazwa zawodu: designer

Zadania i czynności

Celem pracy projektanta wzornictwa przemysłowego jest opracowywanie nowych wzorów przedmiotów powszechnego użytku (takich jak: odzież, obuwie, żelazko, telefon, telewizor) oraz maszyn i urządzeń stosowanych w przemyśle (np.: obrabiarka, koparka). Opracowywane są także nowe wzory wyrobów znajdujących się już w sprzedaży. Robi się to w celu ich uatrakcyjnienia, np. dostosowania ich kształtu i kolorystyki do wymagań mody. Projektuje się także opakowania i grafikę reklamową dla wyrobów spożywczych czy też środków do czyszczenia lub prania, aby swoim wyglądem konkurowały z wyrobami innych firm.

Zadaniem projektanta wzornictwa jest dostarczenie zamawiającemu (producent państwowy lub firma prywatna) projektu wzoru wyrobu charakteryzującego się oryginalnym kształtem i kolorystyką (zgodnie z modą i oczekiwaniami rynku) oraz zapewniającego bezpieczne i wygodne użytkowanie. Opracowanie projektu wzoru wyrobu, np. pralki automatycznej, przebiega w kilku etapach i odbywa się w stałym kontakcie z zamawiającym

Etap pierwszy - uzgodnienie danych wyjściowych do projektowania (zebranie informacji na temat: do czego ma służyć wyrób, czym ma się różnić od dotychczas produkowanych, w jaki sposób będzie obsługiwany, jak skonstruowany), wymaga zapoznania się z krajowymi i zagranicznymi przykładami podobnych wyrobów, ich konstrukcją i wyglądem. Zebrane informacje zostają zapisane i stanowią będą założenia projektowe.

Drugi etap - projektowy to etap, w którym na podstawie uzyskanych informacji oraz wstępnej dokumentacji technicznej przekazanej przez zamawiającego można się zająć projektowaniem ? obmyślanie kształtu pralki, jej kolorystyki, rozmieszczeniem elementów służących do sterowania lub obsługi oraz informacją graficzną (opisy, instrukcje). Pracę tę wykonuje się w kilku wersjach (do wyboru przez zamawiającego), w formie szkiców rysunkowych i modeli w skali 1:1, np. z tektury lub miękkiej płyty. Służą one do sprawdzenia czy proponowane rozwiązania projektowe zapewniają np.: wygodne wkładanie bielizny, łatwe ustawianie programów, widoczność sygnalizacji. Na tej podstawie zostaje wybrana wersja projektu akceptowana przez projektanta i zamawiającego. Następnie przystępuje się do szczegółowego projektowania elementów pralki, np.: kształtu kasetek na środki piorące, pokręteł i przełączników, światełek sygnalizacyjnych itp., oraz wykonania projektu kolorystycznego i informacji graficznej. Zostaje sporządzona dokumentacja umożliwiająca zamawiającemu wyprodukowanie pralki zgodnie z projektem: rysunki techniczne (wykreślone na kalce lub komputerowe), perspektywiczny kolorowy rysunek pralki (kolory nanosi się aerografem, pistoletem do prac graficznych, którym można malować zarówno płaszczyzny jak i cienkie kreski) oraz model pralki obrazujący jej wygląd (w zmniejszonej skali, np. 1:5), z materiałów zastępczych (np.: płyty z tworzyw sztucznych), wyposażony we wszelkie szczegóły, tak jak prawdziwy wyrób. Model wykonuje się za pomocą takich narzędzi, jakich używa się podczas domowego majsterkowania, np.: piły, szlifierki, wiertarki. Potrzebne są też kleje do sklejanego jego

części składowych i pistolet do malowania natryskowego. Rysunki i model projektant może wykonać sam lub zlecić to zadanie kreślarzowi czy modelarzowi. Jeśli projekt powstaje w dużym biurze (państwowym lub prywatnym), zatrudniającym kreślarzy, grafików, operatorów komputerowych i modelarzy, to każdy z nich wykonuje swoją część pracy.

Po przekazaniu opracowania zamawiającemu (producentowi) często potrzebny jest jeszcze trzeci etap pracy ? nadzór autorski: projektant współpracuje z producentem podczas przygotowywania projektu wyrobu do seryjnej produkcji, wprowadza niezbędne zmiany, czuwa nad tym, aby produkowany wyrób był możliwie najbardziej podobny do projektu.

Zawód artysty plastyka ? projektanta wzornictwa przemysłowego jest bardzo atrakcyjny. Umożliwia bowiem realizację własnych pomysłów (wizji plastycznych) napięknę przedmioty. Jest jednak zawodem trudnym, ponieważ w projektowaniu konieczne jest łączenie zagadnień artystycznych (kształt, kolor) z technicznymi (konstrukcja).

Projektant wzornictwa przemysłowego, który ma osiągnięcia zawodowe i zamiłowanie do pracy naukowej, może zostać zatrudniony jako pracownik naukowy w instytucie (np. w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego) lub w innej placówce naukowo-badawczej. Pracownik naukowy tworzy opracowania teoretyczne dotyczące metod projektowania wzornictwa w swojej specjalizacji zawodowej (np. nadwozia samochodowe). Może też brać udział w pracach badawczych o różnej tematyce, dotyczących np. roli wzornictwa przemysłowego w zwiększeniu sprzedaży wyrobów przez poprawienie ich estetyki i wygody użytkowania. Może też być doradcą, ekspertem w tworzeniu programów rozwoju jakiejś branży, np. przemysłu motoryzacyjnego. Pracownik naukowy zatrudniony na uczelni zajmuje się ? jednocześnie z nauczaniem i własną praktyką projektową ? opracowaniami z zakresu: teorii i metod projektowania; nowych kierunków, technik i programów nauczania (np. zastosowanie komputerów). Jego prace mogą być publikowane w formie podręczników lub skryptów jako pomoce dla studentów. Często jest też delegowany przez władze uczelni do utrzymywania kontaktów zagranicznych (wyjazdy, stypendia). Dotyczy to zarówno kadry naukowej jak i studentów.

Doświadczony projektant wzornictwa przemysłowego może zostać zatrudniony na wyższej uczelni jako wykładowca, jeśli lubi pracować z młodzieżą i potrafi uczyć. Praca wykładowcy jest najczęściej wykonywana jednocześnie z praktyką zawodową. Zapewnia to stałe podnoszenie własnych kwalifikacji, co jest korzystne dla studentów. Zadaniem wykładowcy jest przekazanie studentom wiedzy i umiejętności z zakresu projektowania wzornictwa, grafiki użytkowej, modelowania, rysunku prezentacyjnego. Zajęcia z projektowania odbywają się w niewielkich grupach (kilka, kilkanaście osób) i są prowadzone w formie konsultacji, "korekt" zadanych projektów (szkiców rysunkowych i modelowych), podczas których jeden student przedstawia swoją pracę, a pozostali są słuchaczami. Takich przedmiotów jak rysunek prezentacyjny (projektowany przedmiot w perspektywie i kolorze) czy modelowanie (wykonanie imitacji projektowanego przedmiotu z materiałów zastępczych) naucza się w formie ćwiczeń praktycznych: wykładowca udziela porad lub sam wykonuje czynności sprawiające studentom szczególną trudność. Zajęcia praktyczne polegają na nauce posługiwania się takimi przyborami, jak aerograf ? pistolet do prac rysunkowych, którym można malować zarówno powierzchnie jak i cienkie kreski, a także maszynami używanymi do modelowania w drewnie lub tworzywie sztucznym (szlifarką, wiertarką,

zgrzewarką, piłą). Każdy ze studentów wykonuje rysunki i modele przedmiotów projektowanych w ciągu semestru. Zadaniem wykładowcy jest wystawianie ocen i omawianie ich przed komisją Rady Wydziału. Do jego obowiązków należy też przygotowywanie egzaminów wstępnych i dyplomowych oraz udział w nich, a ponadto pomoc w urządzaniu corocznej wystawy prac studenckich.